

A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd: -

B. Er is wel overeenstemming

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)

Besluitvorming onderzoek gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Dienst Maastricht-Heuvelland

1. Aanleiding.

De zes gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland hebben onderzoek laten verrichten naar de vormgeving van een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Dienst Maastricht-Heuvelland. Dit onderzoek is uitgevoerd door Bureau Berenschot en heeft geresulteerd in de "Businesscase sociale diensten Maastricht-Heuvelland", de memo "Meningen, zorgen en ideeën van medewerkers Valkenburg a/d Geul en Pentasz" en de notitie "Visie uitvoeringsorganisatie Sociale Dienst Maastricht-Heuvelland". Deze documenten zijn op 11 maart 2014 ter standpuntbepaling over het onderzoek voorgelegd aan de zes colleges.

De zes colleges hebben kennis genomen van het onderzoek "Businesscase sociale diensten Maastricht-Heuvelland" en hebben op basis daarvan de haalbaarheid van een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland onderschreven. Tevens beschouwen de colleges de businesscase als de afronding van de strategiefase en (na besluitvorming door de afzonderlijke colleges) de start van de planfase. De colleges hebben voorts kennis genomen van de ambtelijke notitie "Visie uitvoeringsorganisatie Sociale dienst Maastricht-Heuvelland" en onderschrijven deze. Tot slot hebben de zes colleges hun voorkeur uitgesproken voor de centrumgemeentevariant (lichte GR) en deze zal dan ook verder worden uitgewerkt.

De gemeenten Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg aan de Geul hebben nadere aandachtspunten aangaande het onderzoek alsmede de uitwerking daarvan in de bedrijfsplan- en implementatiefase ingebracht. Deze aandachtspunten zullen in het vervolg worden mee genomen.

Na deze standpuntbepaling in de zes colleges heeft op 14 maart 2014 terugkoppeling hierover in de Stuurgroep plaatsgevonden. De Stuurgroep heeft aan de hand hiervan geconcludeerd dat besluitvorming over het onderzoek in de colleges noodzakelijk is, zodat de strategiefase kan worden afgerond en de plan- en implementatiefase kan worden opgestart. De onderhavige nota ziet hier op.

2. Relatie met bestaand beleid.

Collegenota Procesnotitie invoering Wet werken naar vermogen Heuvelland d.d. 8 november 2011.

Collegenota Continuering project invoering WWNV Heuvelland d.d. 25 september 2012.

Collegenota Continuëren, temporiseren en innoveren "Maastricht-Heuvelland werkt" d.d. augustus 2013.

Collegenota standpuntbepaling uitvoeringsorganisatie Sociale Dienst d.d. 11 maart 2014.

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

Onderstaand wordt op verzoek van de Stuurgroep als eerste de visie op de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie geformuleerd ter verdere inhoudelijke onderbouwing van nut en noodzaak hiervan.

Visie uitvoeringsorganisatie Sociale Dienst Maastricht-Heuvelland

Iedereen actief en op de eerste plaats in werk. Lukt dat niet dan **faciliteert** de uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland burgers om hun leven via participatie (en waar nodig inkomen) weer op de rails te krijgen en te houden. Onder de voorwaarde dat burgers vooral **zelf**, of samen met familie, vrienden en/of burens, activiteiten ondernemen die daar aan bijdragen. Bijvoorbeeld door zich aan te melden bij Podium 24, een online netwerkorganisatie die ondernemers, werkzoekenden en consulenten van de sociale dienst Maastricht-Heuvelland samen brengt. Met de overheveling van taken op het gebied van Jeugd en WMO evenals de bredere opdracht van de Participatiewet krijgen gemeenten een grote verantwoordelijkheid voor alle burgers. De omvang van deze taken noodzaken gemeenten er toe hun krachten te bundelen en expertises samen te voegen. Ook door het Rijk wordt aangegeven dat de nieuwe taken in congruente robuuste samenwerkingsverbanden moeten worden opgepakt.

De regio Maastricht-Heuvelland kenmerkt zich sinds jaar en dag door een krachtige samenwerking met de zes gemeenten. In co-makership wordt steeds regionaal beleid ontwikkeld met daarbij ruimte voor lokaal maatwerk. Daar waar specifieke projecten, producten of activiteiten noodzakelijk zijn worden deze vormgegeven en ingezet, waarbij de basis steeds weer wordt gevormd door het gezamenlijke beleid. Samenwerking in de regio Maastricht-Heuvelland komt voort uit de natuurlijke en historische ordening die de regio vormt. Kenmerk van deze samenwerking is gelijkwaardigheid, gezamenlijkheid en gemeenschappelijkheid.

Op het terrein van de Participatiewet werken de drie organisaties op dit moment al op een adequaat niveau. Door als één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie naar buiten te treden, kunnen we van "1+ 1 3" maken. Dat doen we al door de vragen van werkgevers in onze regio, te concentreren bij Podium 24. Naast dit gezamenlijke loket voor de werkgevers realiseren we met de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie ook één loket voor de werkzoekenden. Het gezamenlijke loket naar de werkgevers heeft ons sterk gemaakt. Door nu ook één gezamenlijk loket voor de werkzoekenden te realiseren is de verbinding tussen de medewerkers van beide loketten effectiever en efficiënter en wordt de kwetsbaarheid verminderd. Hiermee wordt dan ook een nauwe verbinding gemaakt tussen Podium 24 en de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst.

Door deze manier van organiseren kan op een natuurlijke wijze aansluiting worden gezocht bij de ontwikkeling van de Sociale Teams. De meerwaarde zit hiermee in de eenduidige toegang voor zowel werkgevers als werkzoekenden in de regio Maastricht-Heuvelland.

De uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland wil door de burgers van de regio worden gezien als de publieke dienstverlener voor alles wat met **werk en (tijdelijk) inkomen** te maken heeft. De uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland "ademt werk".

De consequentie hiervan is dat in al onze handelingen de vraag van de werkgever en de burger centraal staat.

Het dienstverleningsconcept wordt vorm gegeven op basis van de door de raad in februari 2014 vastgestelde uitgangspunten in het beleidskader Participatiewet:

- Maastricht-Heuvelland werkt naar vermogen
- Eigen verantwoordelijkheid staat centraal en voorop, waarbij aansluiting wordt gezocht bij het reguliere proces van de ((eu)regionale) arbeidsmarkt
- Het pad van de aanvrager loopt altijd langs de volgende route:
 - Diagnose-plaatsing-ontwikkeling.
- Bij de plaatsing kan -binnen de budgettaire kaders- gebruik worden gemaakt van één of meer van de volgende vormen van werk:
 - regulier werk
 - gesubsidieerd werk

- werken met behoud van uitkering
- tegenprestatie
- beschut werk¹
- dagbesteding
- Instroom beperken en uitstroom bevorderen
- Eén werkgeversbenadering voor de (eu)regionale arbeidsmarkt
- Een samenhangende aanpak binnen het sociale domein
- Scholing/training
- Koppeling WMO, beheer openbare ruimte, (jeugd)zorg en onderwijs alsmede koppeling kernen/wijkaanpak

Haalbaarheid samenvoegen uitvoeringsorganisaties sociale diensten

Berenschot concludeert dat het samenvoegen van de drie uitvoeringsorganisaties haalbaar is en een positieve businesscase oplevert. Het rapport bevestigt het gezamenlijke beeld van nut en noodzaak van één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland. Samenvoeging levert volgens Berenschot substantiële inhoudelijke en financiële voordelen. De stuurgroep neemt dit over en stelt voor om het proces van samenvoeging van de drie uitvoeringsorganisaties sociale diensten te starten gericht op één operationele gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland, per 1 januari 2016 in te voeren.

Centrumgemeentevariant

Voor wat betreft de te kiezen juridische vorm van de samenvoeging biedt het rapport inzicht in twee varianten, te weten de centrumgemeentevariant (lichte GR) en de bedrijfsvoeringsvariant ("middelzware" GR). Berenschot geeft in het rapport geen voorkeursvariant aan. Volgens hen zijn beide varianten toepasbaar, met dien verstande dat de bedrijfsvoeringsvariant nog wettelijk geregeld moet worden. De colleges hebben op 11 maart 2014 hun voorkeur uitgesproken voor de centrumgemeentevariant.

De centrumgemeentevariant biedt namelijk voldoende mogelijkheden om een gemeenschappelijke regeling op te stellen met duidelijke afspraken over taken, bevoegdheden, rollen en verantwoordelijkheden van de stuurgroep in relatie tot de gemeenteraden en colleges en de uitvoerende organisatie. Hierover worden in de onderliggende regeling van de centrumgemeentevariant duidelijk afspraken gemaakt op basis van gelijkwaardigheid (gezamenlijkheid en gemeenschappelijkheid). In deze regeling wordt o.a. voorzien in positie, mandaat en inhoud van het bestuurlijke en ambtelijke overleg, de wijze van afsluiting van noodzakelijke dienstverleningsovereenkomsten, een onafhankelijke geschillenregeling. Ook zal in de regeling worden bepaald op welke wijze een evenwichtige benadering van de burgers van de diverse gemeenten wordt gewaarborgd.

Voorgesteld wordt dan ook om de centrumgemeentevariant als juridische vorm van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Dienst Maastricht-Heuvelland in de planfase uit te werken.

Dienstverleningsconcept

Aanvankelijk zijn vier dienstverleningsconcepten beschreven in het rapport van Berenschot:

1. Alle taken gecentraliseerd in Maastricht.

¹ Indien voor de inzet daarvan wordt gekozen.

2. Idem als 1, met in elke deelnemende gemeente een aanspreekpunt voor de sociale dienst waar vragen kunnen worden gesteld, maar geen afhandeling mogelijk is.
3. Idem als 2, met op drie locaties klantmanagement aanwezig zodat afhandeling mogelijk is.
4. Idem als 3, met op alle locaties klantmanagement voor afhandeling van aanvragen.

De stuurgroep heeft voor de variant 2 gekozen waarbij in elke gemeente een advies- en informatiepunt wordt vorm gegeven, aangezien hiermee zowel de gewenste kostenbesparing als een goed dienstverleningsniveau kan worden gerealiseerd. In de uitwerking betekent dit dat elke werkdag in elke gemeente een medewerker van de sociale dienst aanwezig is. Burgers kunnen op deze wijze dicht bij huis worden bediend. Van belang is dat voor de medewerkers een aansluiting op het ICT-systeem van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland wordt gerealiseerd, zodat gegevens van burgers kunnen worden geraadpleegd en de medewerker ook zonder inloop productief kan zijn.

Voorgesteld wordt om akkoord te gaan met het dienstverleningsconcept waarbij in elke gemeente een advies- en informatiepunt wordt vorm gegeven, maar waarbij de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie is gevestigd in Maastricht.

Afronden strategiefase en opstarten plan- en implementatiefase

Met het vaststellen van het rapport onderzoek "Businesscase sociale diensten Maastricht-Heuvelland" wordt de strategiefase afgerond. Immers met het rapport wordt geconcludeerd dat de vormgeving van een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Dienst Maastricht-Heuvelland haalbaar is en worden nut en noodzaak daarvan bevestigd. Het is nu dan ook zaak om over te stappen naar de bedrijfsplan- en implementatiefase. In deze fase zal een bedrijfs- en implementatieplan worden opgesteld met daarin de nadere uitwerking van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland.

In de bedrijfsplanfase worden door het projectteam de navolgende onderdelen uitgewerkt.

- Bestuur en sturing (inrichting centrumgemeenteconstructie).
- Organisatie en processen (dienstverleningsconcept/hoofdprocessen, organisatieaanpassingen op hoofdlijnen).
- Personeel (invulling, arbeidsrechtelijke consequenties, sociaal plan, communicatieplan).
- Financiën, bedrijfsvoering (globale meerjarenbegroting, contracten, overhead, ICT, huisvesting etc).
- Transitie (impact op huidige organisaties, planning, project, mijlpalen).

In de bedrijfsplanfase zal ook invulling worden gegeven aan de noodzakelijke randvoorwaarden alsmede de aandachtspunten zoals deze via de besluitvorming op 11 maart 2014 zijn ingebracht door de gemeenten Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Uiteraard zullen in zowel bedrijfs- als implementatieplan de personele, organisatorische en financiële aspecten uitgebreid aan de orde komen.

In de bedrijfsplanfase dient tevens een nader verdiepingsonderzoek te worden gedaan naar de daadwerkelijke financiële consequenties van de vorming van één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland, waarbij voor de gemeente Valkenburg aan de Geul ook het onderdeel WMO-uitvoering wordt meegenomen. Onderdeel van dit onderzoek moet zijn hoe de verdeling van de desintegratiekosten plaatsvindt.

De reden hiervoor is o.a. gelegen in het feit dat de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen en Vaals nog zorg dienen te dragen voor de liquidatie van Pentasz (en de daarmee gepaard gaande kosten). Voor de gemeente Valkenburg aan de Geul geldt dat zij de overgang van

de WMO-uitvoering dient te realiseren (met daarmee gepaard gaande desintegratie kosten). Derhalve is het wenselijk dat beide trajecten naast elkaar lopen, maar integraal onderdeel uitmaken van het gezamenlijke bedrijfsplan. Overigens opteert de gemeente Valkenburg aan de Geul er voor dat zij enerzijds en de Pentaszgemeenten anderzijds de respectievelijke desintegratiekosten voor eigen rekening nemen. De gemeente Maastricht kan op haar beurt bezien of en hoe zij hierin participeert. Bij het nader onderzoek in deze is de inbreng van de financiële deskundigheid van de zes gemeenten uiteraard noodzakelijk.

Zo spoedig mogelijk doch uiterlijk bij de besluitvorming over het bedrijfsplan moet meer duidelijkheid bestaan over de realiteitswaarde van de thans gemaakte berekeningen van de kosten van de nieuwe organisatie, zodat op dat moment ook de vraag kan worden beantwoord of de desintegratiekosten binnen een maatschappelijk acceptabele periode kunnen worden terugverdiend.

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft de wens ingebracht om ook de WMO-uitvoering van deze gemeente over te hevelen naar de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland, aangezien anders een ongewenste knip in het werkproces zou ontstaan.

Door de Stuurgroep is de noodzaak hiervan onderkend. Uiteraard worden ook de personele consequenties hiervan meegenomen in de bedrijfsplan- en implementatiefase.

Voorgesteld wordt om een nader verdiepingsonderzoek naar de daadwerkelijke financiële consequenties van de vorming van één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland alsmede de verdeling van de desintegratiekosten (waarbij voor de gemeente Valkenburg aan de Geul ook het onderdeel WMO-uitvoering wordt meegenomen) op te starten.

In de implementatieplanfase wordt het bovenstaande specifiek en in detail uitgewerkt. (van hoofdontwerp naar detailontwerp).

Cruciaal voor deze fase is de werving van een projectleider. Voorgesteld wordt om deze projectleider extern te werven. Intern is hiervoor namelijk te weinig capaciteit beschikbaar. Daarnaast is het voor het draagvlak bij het betrokken personeel in deze fase van het proces belangrijk dat het proces geleid wordt door iemand met meer afstand tot de bestaande organisaties. Bezien zal overigens nog worden of een knip tussen bedrijfsplan- en implementatiefase mogelijk is, zodat voor beide fases de juiste competenties beschikbaar zijn bij de projectleider.

De bedrijfsplan- en implementatiefase wordt uitgevoerd binnen de projectstructuur "Transformatie Sociaal Domein. Dit betekent dat vanuit deelproces 3 binnen het project "Maastricht-Heuvelland werkt" voorstellen worden gedaan aan de Integrale Projectgroep, de Directiegroep en de Stuurgroep Transformatie Sociaal Domein. Vervolgens vindt besluitvorming in de colleges en (waar nodig) de raden plaats.

Door de projectleider zal een werkgroep worden samengesteld waarin de noodzakelijke disciplines van de diverse gemeenten en de betrokken sociale diensten zijn vertegenwoordigd. Het gaat concreet om disciplines zoals financiën, bedrijfsvoering, juridische zaken en P&O.

4. Personeel & Organisatie.

Het samenvoegen van de huidige drie sociale diensten in een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland heeft uiteraard personele consequenties. Door de Stuurgroep is aangegeven dat met de personele belangen zeer zorgvuldig dient te worden omgegaan.

Uitgangspunt hierbij is dat er geen gedwongen ontslagen vallen en dat de huidige arbeidsvoorwaarden waar mogelijk worden gerespecteerd. Wel zal van de betrokken medewerkers flexibiliteit gevraagd worden in de veranderingsprocessen.

In de bedrijfsplan- en implementatiefase zullen op basis van het standpunt van de Stuurgroep nadere afspraken worden gemaakt over alle personele aangelegenheden en zullen de OR-en nauw worden betrokken. Niet alleen op formele momenten (adviesrecht) maar ook informeel.

De drie betrokken OR-en hebben formeel adviesrecht bij het aanstellen van de externe projectleider alsmede instemmingsrecht bij het vaststellen van het bedrijfsplan en -implementatieplan. Overlegd wordt of het effectiever is een gezamenlijke BOR op te richten.,

Bij het plaatsingsplan (onderdeel implementatiefase) zullen ook de Georganiseerde Overleggen (GO) met de vakbonden worden betrokken, Het bedrijfsplan is te zien als een voorgenomen besluit op basis van de WOR en zal ter advisering voorgelegd worden.

5. Financiën.

De “Businesscase sociale diensten Maastricht-Heuvelland” stelt dat de structurele besparing van de samenvoeging € 1,1 miljoen bedraagt en dat de terugverdientijd (conform besluit van de Stuurgroep d.d. 14 maart 2014) van de te maken frictie- en transitiekosten ca. drie jaar bedraagt. Op basis van informatie van andere sociale diensten komt Berenschot tot de conclusie dat de efficiëncyslag die wordt beoogd, dus ook haalbaar is.

De kosten die zijn gemoeid met het werven en inzetten van de externe projectleider worden geraamd op € 100.000,00 excl. Btw. De projectleider zal gedurende een periode van 18 maanden ca. 24 uur per week werkzaam zijn. De kosten van deze projectleider worden gezamenlijk gedragen en worden verdeeld conform de in de Stuurgroep Transformatie Sociaal Domein op 25 september 2013 overeengekomen “Verdeelsleutel Transformatie Sociale Domein 2, Verdeling decentralisatiebudgetten o.b.v. de gemeentefondsverdeling”.

Voorgesteld wordt om de kosten van de externe projectleider ad € 100.000,00 gezamenlijk te dragen conform de bovengenoemde verdeelsleutel. De verdeling van de kosten over de gemeenten ziet er dan als volgt uit:

Gemeente	Percentage
Eijsden-Margraten	14
Gulpen-Wittem	10
Maastricht	44
Meerssen	12
Vaals	9
Valkenburg aan de Geul	11

Dekking van het Maastrichtse aandeel van deze kosten (ca. € 44.000) komt ten laste van de bedrijfsegregalisatiereserve van het organisatieonderdeel Sociale Zaken.

De projectleider zal een projectteam aansturen dat bemenst wordt door interne medewerkers van de betrokken sociale diensten/gemeenten. De inzet van dit personeel geschiedt met gesloten beurzen.

6. Voorstel.

1. De haalbaarheid van één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland op basis van de businesscase onderschrijven en daarmee de strategiefase af te ronden.
2. In te stemmen met het vervolgproces om te komen tot één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland, met als juridische vorm de centrumgemeentevariant met onderliggende regeling, die uiterlijk per 1 januari 2016 operationeel is.

3. In te stemmen met een nader verdiepingsonderzoek naar de daadwerkelijke financiële consequenties van de vorming van één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland alsmede de verdeling van de desintegratiekosten (waarbij voor de gemeente Valkenburg aan de Geul ook het onderdeel WMO-uitvoering wordt meegenomen).
4. In te stemmen met de start van de bedrijfsplanfase en implementatiefase voor de realisatie van één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht Heuvelland inclusief het aantrekken van een (externe) projectleider.
5. In te stemmen met het dienstverleningsconcept waarbij in elke gemeente een advies- en informatiepunt wordt vorm gegeven, maar waarbij de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie is gevestigd in Maastricht. In het dienstverleningsconcept de nauwe verbinding tussen back office en Podium 24 borgen.
6. Er mee in te stemmen dat, bij de vormgeving van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland, in beginsel geen gedwongen ontslagen vallen.
7. Het vervolgproces voor de vormgeving van een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland maakt onderdeel uit van de projectstructuur Transformatie Sociaal Domein.
8. De raad hierover te informeren middels het verzenden van bijgevoegde raadsinformatiebrief.

7. Vervolg / Planning.

Na besluitvorming in de colleges op 8 april 2014 start de plan- en implementatiefase. Op dezelfde dag, 8 april 2014 worden personeel en een afvaardiging van de OR-en van de drie sociale diensten geïnformeerd over de uitkomst van de businesscase en de te nemen vervolgstappen. Tevens worden in de week na 8 april 2014 de raden via een gezamenlijke raadsinformatiebrief geïnformeerd en zal een persbericht worden uitgegeven. Gestart wordt nu met het werven van de externe projectleider.

Op basis van de huidige globale planning zijn de komende twee jaren de volgende mijlpalen voorzien.

Werving externe projectleider:	april 2014 (nb werving externe projectleider is een voorgenomen besluit waarbij de OR-en adviesrecht hebben)
Bedrijfsplanfase:	mei 2014 tot en met december 2014
Vaststelling bedrijfsplan colleges:	december 2014
Implementatieplanfase:	januari 2015-december 2015
Collegebesluit implementatiefase:	voorjaar 2015
Raadsbesluit gemeenschappelijke regeling centrumgemeentemodel:	december 2015
Besluit opheffen van de GR Pentasz:	december 2015
Gezamenlijke sociale dienst operationeel:	1 januari 2016

Na vaststelling van het bedrijfsplan in de projectstructuur Transformatie Sociale Domein en de colleges, zal in de periode van januari 2015 tot juni 2015 het implementatieplan worden opgesteld. Implementatie vindt plaats vanaf juni 2015, zodat de nieuwe organisatie vanaf 1 januari 2016 operationeel is. Uiteraard zullen in zowel bedrijfs- als implementatieplan de personele, organisatorische en financiële aspecten gedetailleerd aan de orde komen.